

4. Shenstone E., Lippman Z., Van Eck J. A review of nutritional properties and health benefits of *Physalis* species. *Plant Foods for Human Nutrition*. 2020. № 75. P. 316–325.

МОРФОЛОГІЧНІ ОЗНАКИ ГЕНЕРАТИВНИХ ОСОБИН *DELOSPERMA FLORIBUNDUM* L. BOLUS В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНОГО ДЕНДРОЛОГІЧНОГО ПАРКУ «СОФІЇВКА» НАН УКРАЇНИ

Бурмістрова Н. О., молодший науковий співробітник відділу трав'янистих рослин

Національний дендрологічний парк «Софіївка» НАН України

Ковальчук Т. Д., кандидат біологічних наук, науковий співробітник відділу трав'янистих рослин

Національний дендрологічний парк «Софіївка» НАН України

Діденко І. П., кандидат біологічних наук, завідувач відділу трав'янистих рослин

Національний дендрологічний парк «Софіївка» НАН України

Одним із напрямків роботи інтродукторів є введення у культуру нових, декоративно-перспективних й малопоширених рослин. До таких належить *Delosperma floribundum* L. Bolus (рис. 1.), популярність якої у декоративному садівництві зростає щороку. Тому, метою нашої роботи є введення даного виду в культуру Національного дендрологічного парку «Софіївка» НАН України та з'ясування їх морфологічних ознак.

Рис. 1. Генеративна рослина *D. floribundum* в умовах НДП«Софіївка»

D. floribundum належить до порядку *Caryophyllales* Juss. ex Bercht. & J. Presl, родини *Aizoaceae* Martinov, підродини *Ruschioideae* Schwantes ex Bittrich & H.E.K. Hartmann, роду *Delosperma* N.E.Br. [2]. В роді відомо близько 130 видів, поширених переважно у Капській провінції [1]. Багаторічні рослини *D. floribundum* мають вигляд сукулентного напівчагарника

або ґрунтопокривної рослини. В умовах дослідження, генеративні особини невеликі, $9,5 \pm 0,05$ см заввишки. Коренева система мичкувата. Стебло має горизонтальний напрямок росту й лежить на поверхні ґрунту, при основі напівздерев'яніле, світло-зеленого забарвлення, галузисте (рис. 2.). Генеративні рослини мають пагони I порядку 30-35 см завдовжки, II – 6-9,5 см, III – 5-7,2 см. Форма поперечного розрізу стебла кругляста. На стеблі розташовуються зелені, м'ясисті листки, які виконують акумулюючу та фотосинтезуючу функції. Листкова пластинка $0,35 \pm 0,01$ см завтовшки, $3,4 \pm 0,03$ см завдовжки та $0,3 \pm 0,01$ см завширшки (табл. 1.)

Таблиця 1.

Морфологічні ознаки листкової пластинки *Delosperma floribundum*

Ознаки		Характеристика
Листорозміщення		супротивне
характер кріплення до стебла		стеблообгортний
листова пластинка	Форма	лінійна
	Верхівка	тупа
	Основа	обгортає стебло
	Край	цілісний
	Поверхня	бархатиста
	тип жилкування	сітчасте

На верхівках пагонів I, II, III порядків або в пазухах листків формуються генеративні бруньки, з яких розвиваються квітки з білою серединкою й фіолетовим або рожевим обрамленням. Квітки формуються на квітконіжках від 1,2 см до 2,2 см завдовжки. Діаметр квіток становить $2,15 \pm 0,13$ см, лінійні пелюстки $0,91 \pm 0,08$ см завдовжки, $0,08 \pm 0,01$ см завширшки, андроцей багаточисленний з пелюсткоподібними стамінодіями, до 100 тичинок, гінецей п'ятичленний. Чашечка утворена 5-ма м'ясистими чашолисточками трикутної форми, з заокругленою верхівкою. Чашолистки $0,51 \pm 0,09$ см заввишки, при основі $0,21 \pm 0,02$ см завширшки. Плід - коричнева коробочка, яка містить 586 ± 46 світло-коричневих насінин, $0,06 \pm 0,01$ см завдовжки, $0,04 \pm 0,01$ см завширшки (рис. 2.). Цвітіння розпочинається з II декади липня, а дозрівання плодів з I декади серпня.

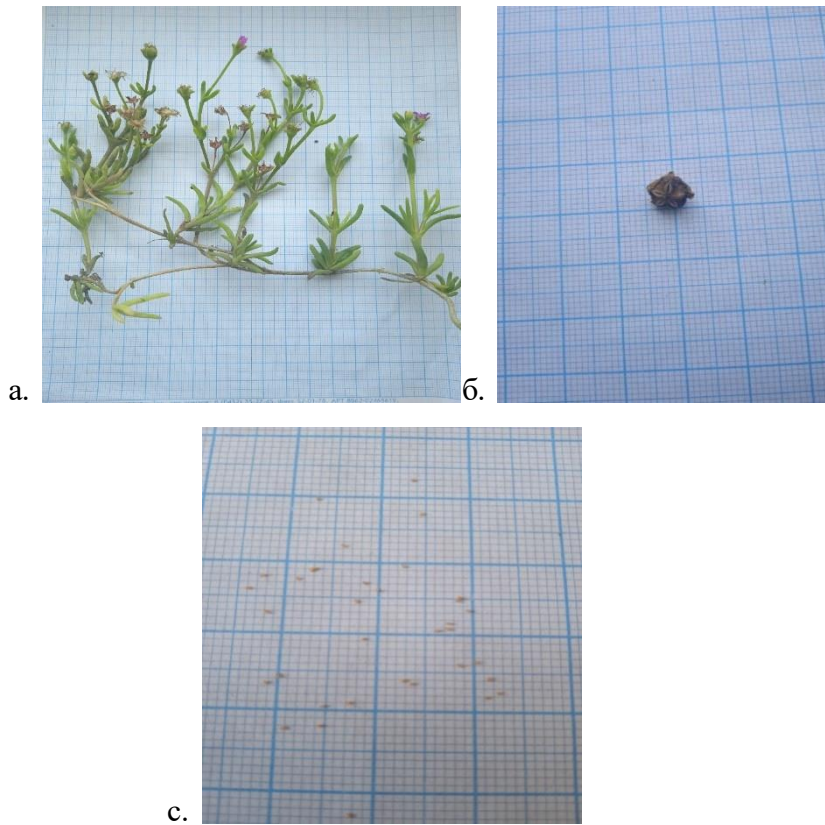

Рис. 2. Вегетативні й генеративні органи *D. floribundum*

а. – галуження пагона, б. – плід, с. - насіння

Отже, в умовах дослідження рослини *D. floribundum* набувають генеративного стану в перший рік вегетації. Завдяки тому, що цей вид цвіте в перший рік вегетації, його нерідко культивують як однорічну рослину, а невибагливість до ґрунтів, посухостійкість та декоративність квітів створюють передумови для озеленення рокаріїв й альпійських гірок.

Список використаних джерел:

1. Довідник квітникаря-любителя /упоряд.: Т. М. Червченко та ін. Київ : Урожай, 1994. 368 с.
2. World Flora Online. URL: <https://www.worldfloraonline.org/taxon/wfo-0000639497> (дата звернення 18.09.2023).

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ІНТРОДУКЦІЇ *ECHINACEA PURPUREA* (L.) MOENCH У КРИВОРІЗЬКИЙ БОТАНІЧНИЙ САД

Василенко О.В.

Криворізький ботанічний сад НАН України